

Ve své diplomové práci se věnuji problematice ukrajinských příjmení. Studium antroponomiky jako takové je stále aktuální, neboť vlastní jména i příjmení nám poskytují důležitý materiál nejen z hlediska filologického (studium struktury jazyka), ale i z hlediska historického a etnografického. Klíčovými prameny, z nichž tato práce vychází, se staly publikace J. K. Red'ka „Sučasni ukrajinski prizvyšča“ a slovník P. Čučky „Prizvyšča zakarpatskych ukrajinciv: Istoryko-etymologičnyj slovnyk“.

Cílem této diplomové práce je nahlédnutí do historie vzniku a vývoje ukrajinských příjmení a zpracování slovtvorby ukrajinských příjmení i s jejich gramatickými a pragmatickými zvláštnostmi. Naše analýza jednotlivých slovtvorných typů ukázala, že nejrozšířenějším způsobem slovtvorby je sufixace. Dále se práce zabývá variantností a sémantikou ukrajinských příjmení. Značná pozornost je věnována příjmením karpatského areálu, která se typologicky (slovními základy neslovanského původu) podstatně liší od příjmení oblasti centrální a východní. Provedli jsme podrobnou analýzu nejproduktivnějšího patronymního sufixu na Zakarpatí –/–/– (č. –ák).

Detailně bylo zpracováno expresivně-sémantické hledisko ukrajinských příjmení. Suffixy jsme rozdělili na základě toho, zda vyjadřují pozitivní či negativní konotace. Některé suffixy mohou vyjadřovat jak pozitivní, tak i negativní hodnocení, a to v závislosti na sémantice slovního základu. Sufix –ák je v češtině často vnímán jako pejorativní, v ukrajinštině je považován za neutrální. Naše analýza neutrálnost sufixu v ukrajinštině zpochybňuje, uvádíme řadu ukrajinských příjmení, která dokazují, že tento sufix může být stylisticky příznakový.